

Kurana Göre Elçilerin Ümmetlerinin Yoldan Çıkması Ve Günümüz Gelenekçi Yaklaşımlar

– muhammed-ridvan-kaya · 29 Mart 2025

Tarih boyunca Allah, insanlara doğru yolu göstermek için nebilere kitap vermiştir. >"İnsanlar bir tek ümmetti. Sonra Tanrı nebilere müjdeciler ve uyarıcılar olarak gönderdi. Ve anlaşmazlığa düştükleri şeylerde insanlar arasında hükmetmesi için onlarla beraber kitabı indirdi. Ve kendilerine açık deliller geldikten sonra aralarındaki haksızlık nedeniyle onda ayrılığa düştüler. Tanrı iman edenleri düştükleri ayrılıktan doğru yola iletti. Ve Tanrı dilediği kimseyi doğru yola iletir."(Bakara suresi 213. ayet) Nebiler Allah'tan aldıkları vahyi ümmetlerine eksiksiz bir şekilde iletmiş, ardından vefat etmişlerdir. Nebilerin vefatından sonra resuller gelmiş nebilere verilen kitapları tebliğ etmişlerdir. Ancak Kur'an, nebilere vefatından sonra ümmetlerin sürekli olarak yoldan çıktığını ve Allah'ın mesajını tahrif ettiklerini bildirmektedir. Bu durum, elçilerin gönderilmesindeki temel nedenlerden birini oluşturur. Allah, rahmeti gereği insanları tekrar doğru yola davet etmek için nebilere verilen kitapları tebliğ etmeleri için elçiler göndermiştir. Elçilerin temel görevi, Allah'ın vahyini insanlara tebliğ etmek ve onları şirkten arındırarak tevhid inancına davet etmektir. Ancak Kur'an, ümmetlerin elçilerin vefatından sonra Allah'ın mesajını değiştirdiğini açıkça belirtir. Furkan Suresi 30. ayet bu gerçeği gözler önüne sermektedir:

"Ve Resul: Rabbim şüphesiz kavmim bu Kur'an'ı terk edilmiş edindiler dedi."

Bu ayet, Nebimiz Muhammed'in ümmetinin de aynı hataya düşeceğini ve Kur'an'ı terk edeceğini açıkça ifade eder. Ancak gelenekçi anlayış, bu gerçeği kabul etmekte zorlanır. Gelenekçiler, kendi ümmetlerinin istisna olduğunu vehmederek, Kur'an'ın açık beyanını görmezden gelirler. Bu anlayış, Kur'an'ın evrensel mesajına ters düşmekte ve ümmetin kendi kusurlarını görmezden gelmesine neden olmaktadır.

Gelenekçiler, Kur'an'ı merkeze almak yerine hadisler ve tefsirler aracılığıyla din anlayışı oluşturmuşlardır. Halbuki Kur'an, her türlü hükmün ve rehberliğin tek kaynağı olduğunu defalarca kez vurgular. Maide Suresi 45. ayet, Allah'ın hükmüne aykırı davrananların zalimler olduğunu bildirir:

"Ve kim Tanrı'nın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar zalimlerdir."

Gelenekçi anlayışta hadisler, çoğu zaman Kur'an'ın önüne geçmiştir. Bu durum, vahyin saf ve özgün mesajının hadis kültürü ile örtülmesine yol açmıştır. Dahası, hadislerin zamanla yanlış anlamalara, uydurma rivayetlere ve mezhepsel yorumlara kaynaklık ettiği bir gerçektir. Gelenekçiler, Kur'an'ı terk ettikleri gerçeğini görmezden gelerek, uydurulmuş hadislerle dini bir çerçeve oluşturmuşlardır. Kur'an, insanları yalnızca Allah'a kulluk etmeye ve şirki reddetmeye çağırır. Ancak hadis ve tefsir kültürünün etkisiyle toplumlar, çoğu zaman şirke bulaşan inanç sistemlerini benimsemişlerdir. Nebilere gereğinden fazla anlam yüklemek, mezhep imamlarını veya evliyaları yüceltmek ve onların sözlerini tartışılmaz hakikat olarak görmek bu şirk anlayışının tezahürlerindedir. Furkan Suresi 43. ayette şu uyarı yapılır:

"Hevasını tanrı edineni gördün mü?"

Hadis kültürünü sorgusuz bir şekilde benimseyenler, kendi hevâlarını ilah edinmiş ve Kur'an'ı terk etmişlerdir. Bu durum, Allah'ın mesajının özünden uzaklaşılmasına yol açmıştır. Kur'an, müminlerin tek rehberi ve referans kaynağıdır. Hadisler ve tefsirler, vahyin mesajının anlaşılmasını zorlaştırmıştır. Bu

nedenle Kur'an'ı anlamak ve yaşamak için sadece ona yönelmek gereklidir. Şura Suresi 10. ayette Allah şöyle buyurur:

“Ayrılığa düştüğünüz şey hakkında hüküm Tanrı'ya aittir. İşte bu Tanrı Rabbim'dir. O'na dayandım ve O'na yöneldim. ”

Bu ayet, herhangi bir ihtilaf durumunda başvurulması gereken kaynağın yalnızca Kur'an olduğunu vurgular. Müminler, şirkten arınmak ve Allah'a tam bir teslimiyetle yönelmek için hadisleri ve tefsir kültürünü terk etmeli, yalnızca Kur'an'ı esas almalıdır. Elçilerin ümmetlerinin vefatlarından sonra yoldan çıktığı gerçeği, Kur'an'ın açıkça dile getirdiği bir durumdur. Nebimiz Muhammed'in ümmeti de bu konuda bir istisna değildir. Furkan Suresi 30. ayette bildirildiği gibi, onun ümmeti de Kur'an'ı terk etmiştir. Gelenekçi anlayış, Kur'an'ı merkeze almaktan uzaklaşarak hadisler ve tefsirler aracılığıyla bir din anlayışı oluşturmuş, böylece vahyin saf mesajından uzaklaşmıştır. Kur'an'ın yol göstericiliğini kabul etmek ve ona teslim olmak, Allah'a kulluğun temelidir. Müminler, şirke düşmemek ve doğru yolda ilerlemek için Kur'an'ı esas almalı, hadis ve tefsir kültürünü terk edip İslam'a girmelidir. Allah'ın mesajını değiştiren tüm anlayışlardan uzak durarak, vahyin özünü korumak her müminin sorumluluğudur.